

: Posamezna številka 6 vinarjev :

„JUTRO“ izhaja vsak dan — tudi ob nedeljah in praznikih — ob 3. zjutraj, ob ponedeljkih ob 10. polnoči. — Naročnina znaša: v Ljubljani v upravnistvu mesečno K 1 20, z dostavljanjem na dom K 1 50; s pošto celoletno K 20 —, polletno K 10 —, četrtletno K 5 —, mesečno K 1 70. Za inozemstvo celoletno K 30 —.

: Telefon številka 303. :

JUTRO

NEODVISEN POLITIČEN DNEVNIK.

: Posamezna številka 6 vinarjev :

Uredništvo in upravnistvo je v Frančiškanski ulici 8. Dopisi se pošiljajo uredništvu, naročnina upravnistvu. Nefrankirana pisma se ne sprejemajo, rokopiši se ne vračajo. Za oglase se plača: petil vrsta 15 v, osmrtice, poslana in zahvale vrsta 30 v. Pri večkratnem oglašjanju popust. Za odgovor je priložiti znamko.

: Telefon številka 303. :

Glasovi z bojišč.

Ne mislimo pri tem naslovu na bojišča v Albaniji ali v Macedoniji, niti v Maroku ali v Arabiji, na daljnem Vstoku ali v Mehiki, mislimo na naša volilna bojišča: ne v celi širni Avstriji, kjer dosega boj te dni svoj vrhunec, ampak predvsem naša domača bojišča, kajti ta so za nas predvsem važna. Še tri dni boja, samo še tri dni. Večinoma se misli, da se v zadnjih treh dneh ne da mnogo doseči, da je danes že usoda odločena. Toda to ni resnica. Danes je nedelja in vršilo se bo po vsej slovenski zemlji mnogo shodov, pa tudi s prižnic bo grmelo danes čez krivoverce in liberalce.

Nič ne de; previdnih in razumnih mož take politične pridige ne bodo prepričale; vsak pameten človek jih bo obsojal, kajti taka zloraba vere je samo škodljiva. Zato pa naj naši somišljeniki ne mislijo, da se zadnje dni ne da več delati, nasprotno, pogosto je izid volitev odvisen od zadnjih dni; zato naj gre na delo vsak, ki mu je mar slovenski napredek in boljša bodočnost našega naroda; vsi ki želite, da se bo v torek pokazalo, kako mnogoštevilne so vrste onih, ki ne marajo služiti klerikalizmu, delajte te dni; priznati moramo, da je po deželi tako živahno volilno gibanje, da lahko vsak najde prilike, da dela za napredno stvar; ni treba čakati samo shodov in pozivov, sami pojdite med svoje prijatelje; v senci pod lipo, ali na vasi ali na malem sestanku v domači hiši, doma ali v krčmi, povsod je priložnost dovolj, da pojasnite ljudem pomen volitev in jih varujete pred klerikalnimi zankami. Taki medsebojni pogovori morejo le koristiti, ker se pri njih marsikomu odpro oči. Lahko se zgodi, da vas pri tem napadejo nahujskani klerikalni agitatorji, toda zavrnite jih stvarno in dostojno. Bodite ponosni na to, da greste na boj za sveto slovensko stvar.

Zadnje tri dni bodo podpisali klerikalci tisoče glasovnic proti volji volilcev; nahujskali bodo žene, da bodo vplivale na moše in bodo sploh skušali dobiti glasovnice v svoje roke.

Take sleparije so v zadnjih dneh odločilnega pomena, zato je dolžnost naprednih volilcev, da pazijo na take klerikalne nakeve.

Zadnji dnevi naj torej ne bodo čas počitka, ampak dela, nasprotniki pritiskajo z vsemi silami, zato delajmo tudi mi.

Klerikalci so vrgli te čase nešteto svojih časopisov med ljudstvo. Vsak je dobil „Slovenca“ po sili v hišo. Mogli ste se sami prepričati, kaka so njegova poročila, zato skušajte razširiti napredno časopisje med ljudstvo, da izve resnico.

Glasovi, ki prihajajo z naših bojišč so čez vse ugodni. To bo gotovo razveselilo vse naše sobojevnike. Klerikalci bodo te dni zagnali krik o zmagi. Mi pa lahko povemo, da se klerikalne zmage na vseh koncih in

krajih majojo in da se bo klerikalna ošabnost 13. t. m. precej ohladila.

Na našem jugu je zopet najbolj svetla točka Trst. Zmaga dr. Rybača v tržaški okolici je zagotovljena in tudi v mestu bodo dobili Slovenci toliko glasov, da bodo tržaški Italijani morali priznati njih veliko število v Trstu, kar doslej nikakor nečemo slišati. V enem okraju pridejo Slovenci najbrže v ožjo volitev z italijanskim kandidatom. Enako se sliši iz Istre in z Goriškega najboljši glasovi. Po večini bodo tam zmagali napredni kandidati nad klerikalci.

S Koroškega ne prihajajo posebno vesele vesti — od tam sploh malokdaj slišimo kaj veselega — nekateri pišejo, da je mandat posl. Grafenauerja v nevarnosti. Mi vkljub temu upamo na zmago, ako je prišlo tako daleč, je temu vzrok le Podgorčeva klerikalna politika.

Največje zanimanje pa budi naša zelena Štajerska. Ni nemogoče, da tam na celi črti zmagojo napredni narodni kandidati. Ako sodimo po shodih in po ljudskem mnenju, ki se kaže v dopisih, ni dvoma, da bo 13. t. m. za napredne bojovnike za kandidate in volilce dan zmage dan radosti.

In na Kranjskem? Ljubljana je gotova, da zmaga nad klerikalnim kandidatom; toda tudi na deželi se bodo klerikalni glasovi znižali za cele tisoče. Najodločnejši odpor proti klerikalcem se kaže v logaškem in krško-mokronoškem okraju. To klerikalci tudi vedo, zato so se vrgli z vso silo na ta dva okraja; toda malo jim bo pomagalo. Ljudje ne marajo vsiljenega Gostinčarja in bodo po večini volili svojega kandidata Sicherla; enako odločno gredo zavedni volilci na boj proti Hladniku, proti kateremu bo dobil napredni kandidat Ribnikar veliko število glasov. Ne smemo pozabiti še dveh okrajev, kjer se samostojni volilci bore z velikim uspehom za svojega kandidata t. j. v Joškem okraju boj za Demšarja proti Čoču in boji proti Jakliču za samostojnega kandidata Puclja.

V splošnem pa se bo tudi v drugih okrajih število klerikalnih glasov zmanjšalo, naprednih pa zvišalo. Ravno te volitve bodo pokazale, da raste napredno gibanje na Slovenskem, da se bližajo lepši časi, ker se bliža konec klerikalni strahovladi. Te volitve bodo pokazale, kje je zmaga bo dočnosti.

„Slav. Tagblatt“ piše v včerajšnji številki o veliki važnosti torkovih volitev in pravi da bo v teh volitvah padel žreb. Naj pade. Mi se ne bojimo, ker rastemo.

Iz slovenskih krajev.

Iz Ježice se nam piše: V naši občini so živeli občani od pamtveka v slogi in prijateljstvu. A našemu župniku Simonu Zupanu to ni bilo všeč. Hotel je imeti med ljudmi kreg, prepir in sovraštvo. Zato si je naredil z nekim pomagačem zaradi občinske

volitve, ki je bila v četrtek, tako imenovano krščansko katoliško stranko. Postavil je brez vprašanja mnogo velikih davkoplačevalcev za občinske odbornike. Nevprašani davkoplačevalci s tem niso bili zadovoljni in so se združili v kmetsko stranko. Župnik in njegov pomagač sta si vse prizadejala, da bi imela pri občinski volitvi močno stranko. Zaradi tega je župnik poklical z lece žene, da morajo rotiti svoje moše, ki imajo pri bodočih občinskih volitvah voliti njegove katoliške moše. Se ve, da ga je veliko žena ubogalo. Čudno je to, da župnik ne ve, da ni pri nas Turkov, niti Kitajcev. V vsi občini smo samo katoličani. Sam župnik se je zaradi obč. volitve silno trudil, agitiral je od hiše do hiše, katere pa ne obiskuje nikdar, razun kadar ima prostovoljno biro. Njegov pomagač je v domači in sosednjih občinah pobiral noč in dan pooblastila in glasovnice, katerih je deloma s silo nabral nad sto. Tudi volitev, ki se je v četrtek vršila, ni pravila. Župan je poklical v volilno komisijo tri župnikove prišaste in le enega iz nasprotnne stranke. Že pri oddaji glasovnic volilne komisije, katere udje so imeli veliko število glasovnic, se je videlo, da kmetska stranka propade. Župnik sam jih je oddal sedem brez vsakega pooblastila. Sodba volilne komisije tudi ni bila pravilna. Sentvidski župan je vročil volilcem, ki imajo v tej občini volilno pravico, glasovnice še le dan pred volitvijo in jih od volilcev takoj pobral ter prinesel sam na Ježico k volitvi. Od teh volilcev je imela kmetska stranka že teden popred pooblastila, a volilci glasovnic niso mogli izročiti, ker jih niso od župana dobili. Če bo ta volitev veljavna se ne ve, a to se ve da o župniku, ki se bliža že sedmemu križu, ne bo ne prahu ne pepela, a gneva nad njem in sovraštva med sosedmi in vaščani ta rod ne bo preživel.

Iz Došenjske. Dva dneva nas še ločita od volitev. Klerikalci seveda agitirajo na vso moč za svoje kandidate. Pri zadnjih volitvah so se dogajale škandalozne stvari; župniki in njih klečepalci so ljudem jemali glasovnice ter vpisovali svoje kandidate. Ker pa nekateri niso hoteli voliti proti svojemu prepričanju in so tudi sami glasovnice izpolnili in oddali, jih je pa naš dični župan (ime za danes zamolčimo) zaznamoval s prigrbom ako ni mogel drugače videti. To ni tajna volitev. Radovedni smo ako bodo letos volilni komisar dopuščal, da se bode zopet tako delalo. Seveda ko bi to delal naprednjak bi ga menda obesili. Toraj jednaka mera, gospod, za vse. Kapito?

DNEVNE VESTI.

Gospodu Antonu Bercetu, župniku Sorškemu, t. č. v Ljubljani! — Naznanjajoč vam, da smo dobili od Vas neko „izjavo“, tičujočo se Vaše afere z ljubljanskim škofom Antonom Bonaventuro Jegličem, Vam uljudno javljamo, da te Vaše „izjave“ ne

moremo priobčiti. To pa za tegadelj ne, ker smo uverjeni, da ta Vaša „izjava“ ne izvira iz Vaše proste volje, temveč je z grožnjami od ljubljanskega škofa na Vas izsiljena. Zelite in zahtevate ljubljanskega škofa so pa za naš list veliko manj merodajne, nego predlanski sneg. Toliko v vednost, da se ne bote čudili, da Vaše „izjave“ ni v našem listu.

V Ljubljani, 10. junija 1911.

Uredništvo „Jutra“.

Škof in „Jutro“. — Znano je, da ljubljanski škof od vseh slovenskih naprednih listov najbolj sovraži „Jutro“ menda zato, ker je „Jutro“ najbolj odkritosrčen list, ki brezobzirno odkriva vse spletkarije in nakane naših klerikalcev in seveda nastopa tudi proti škofu, kadar to zahteva korist naše javnosti. Zato je bil škof zelo hud, da smo mi prvi prinesli njegovo pismo, ki ga je pisal župniku Bercetu in je zahteval, da mora župnik Bercet „Jutru“ poslati svojo izjavo. V zadnjem pastirskem listi pravi škof, da je smrtni greh čitati napredne časopise, enako vanje pisati, kupovati jih in celo prodajati — ob enem pa škof zapoveduje svojemu duhovniku, naj piše izjavo za „Jutro“. To je tudi greh, če kdo koga v greh zapeljuje. Ako škof torej smatra pisanje za napredne časopise za greh, naj ne zahteva od ljudi, da pišejo v „Jutru“. S tem pa ravno naši prijatelji vidijo, da pisati v „Jutru“ ni tak greh, kakor govori škof, ker bi sicer škof ne zahteval izjav v „Jutru“.

Ali mora „Jutro“ prinesiti „izjavo“? Tako so nas izpraševali ljudje, ki so slišali, da smo izjavo sprejeli. Odgovarjamo, da „Jutro“ ni primorano prinesiti nikake izjave, ako je neče. Ako bi poročali kaj neresničnega, bi prinesli popravek po § 19. Toda to v tem slučaju ni mogoče, ker je vse, kar smo pisali, od kraja do konca čista resnica. Ako hoče torej škof, naj nam pošlje popravek n. pr. na ta način: ni res, da sem suspendiral župnika Berceta, res pa je itd. Tak popravek bi pa mi prinesli, ako bi odgovarjal resnici. Ako škof torej neče, da bi časopisi pisali o njegovih odlokih, naj jih rajše ne piše. O njegovem odloku so pisali vsi tuji časopisi, zato stvari ne izpremeni nobeno obžalovanje in nobena izjava. Kar se javno zgodi, se lahko objavlja in tudi kritizira. Zato je škofova zahteva skrajno krivična, ker je vsakemu na prosto voljo dano, da javnosti izroči pisma, ki jih prejema ali sam piše drugim. Javnost mora tudi vedeti, kaj se godi med škofom in duhovniki.

„Jutro“ — škofovo glasilo! Škof Anton Bonaventura menda misli, da more vsem zapovedovati — in da

ga morajo vsi ubogati. Tako je zapovedal župniku Bercetu, da naj poda v „Jutru“ izjavo. Ako se je župnik Bercet podal škofu, je to njegova stvar. Nam nima škof ničesar ukazovati in mislimo, da je zadovoljna z nami cela javnost, da izjave nismo prinesli, da ne bo škof mislil, da se mu morajo vsi pokoriti. Mislimo tudi, da bi slovenska narodna javnost bila z župnikom Bercetom bolj zadovoljna, če bi izjave ne bil podal, ker je škof ne more zahtevati. Zakaj ne zahteva izjave od onih duhovnikov, ki pišejo laži o svojih farisah? Škof se je torej urezal, če je mislil, da hočemo postati njegovo uradno glasilo.

Volilni shod pri Mokarju na Barju priredi danes popoldne ob 4. „Gospodarsko napredno društvo za šentjakobski okraj“. Volilci s Karolinške zemlje, Hauptmance, Illovice in Črne vasi, pokažite klerikalcem, da ste zavedni in da se ne bojite njih terorizma! Vsi na shod!

Volilno gibanje v ljubljanski okolici. Narodno-napredni kandidat za ljubljansko okolico, g. Josip Tribuč priredi danes dva volilna shoda, in sicer ob 11. uri popoldne pri Miškotu na Predovičevem Selu, ob 3. uri popoldne pa pri „Štajercu“ (A. Kalinšek) na Fuzinah.

Sokolu I. je vlada prepovedala današnji pešizlet, češ, da društvo ni vložilo prošnje po predpisu 3 dni prej. Razumemo prav dobro našo dobro vlado. Zgodilo se je to na ljubo današnji klerikalni demonstraciji po ljubljanskih ulicah. Vlado početje so brezprimerne šikane. Malenkostne šikane naših Sokolov se spravijo fiz ravnotežja. Sokoli na delo, neumorno in vztrajno! Pridružite se našim vrstam vsi dobri Slovenci in pospešujte Po svojih močeh misli in končne cilje Sokolstva: povzdigo telesnih, npr. vseh narodnostnih odpornih sil. Pridite vsi, delo bo masčevalo vladno-klerikalne šikane. — Prvi odgovor narodno zavednega občinstva pa bodi: ulice in okna poljskega in šentpeterskega predmestja, koder bodo šli klerikalni demonstrantje na nedeljo pred volitvami, ostanite popolnoma prazne! Ljubljanski Sokol je imel namen, da naredi danes pešizlet v Domžale. Vlada je izlet prepovedala, češ, da je prišlo naznanilo 6 ur prepozno. Nam pa se zdi, da je bil drug vzrok, o katerem bomo še govorili.

Dr. Benkovič pod duhovskim nadzorstvom. Sobotni „Slovenec“ ima telegram: Na nesramne laži „Narodnega Lista“, da je bil dr. Benkovič med povzdigovanjem zunaj cerkve, javljamo, da je bil dr. Benkovič celo mašo v cerkvi. — Vetrnik, župnik. Torej klerikalni kandidati so pod nadzorstvom. Samo to ne vemo, ali je

MESTNA HRANILNICA LJUBLJANSKA.

Denarnega prometa 565 5 milijona K. Stanje hranil. vlog 40 milijonov K. Rezervni zaklad 1 milijon 200 tisoč K.

Obrestuje po 4 1/4%. Za varnost jamči mestna občina z vso davčno močjo.

LISTEK.

MICHEL ZÉVACO:

Most vzdihljajev.

Roman iz starih Benetk.

— Še par takšnih, kakršne so te, ki sem jih preživel v tej sobi, prisluškaje pri vratih, z bodalom v roki, pripravljen ubiti vsakogar, kdor bi jo slišal, trepetaje, kadarkoli je počilo v kakem pohištvu, ves moker od mrzlega znoja, kadarkoli so se odprla kaka vrata ... da, še par takih noči, pa bi zblaznel, to čutim ... Nič več ne morem prenašati tega: zato sem dal poklicati vas ... vas, njenega očeta ...

— Nadomeščal vas bom, je dejal Dandolo živahno. Počijte se; čul bom jaz namesto vas ...

— Altieri je tragično zmajal z glavo.

— Tu ne gre za počitek, je dejal zamolklo.

— Za kaj pa gre? je vprašal na to Dandolo z glasom, v katerem je Leonora čutila tisto globoko tesnobo srca, branečega se bližnje katastrofe.

Naenkrat je izpregovoril Altieri:

— Nihče je ne sme slišati! ...

— Ne, je dejal Dandolo in si pritisnil roko na čelo. Nihče je ne sme slišati! ... Nihče na svetu! ... To bi bila smrt nas vseh ... In kakšna smrt! ... Oh, šafot na trgu Svetega Marka, ali pa tam doli, v temnem hodniku na Mostu Vzdihljajev, tisti zloglasni kamnati stol, na katerega bi nas privezali, da nas umore ... ali smrt od gladi, žeje in mraza, strašna smrt na dnu temnice! Smrt, ki smo jo bili izbrali za ...

— Molčite! je zarenčal Altieri in prijel Leonorinega očeta za roko. Nikar ne imenujte v tej sobi tega imena ... Grom in peklo! Če bi jo to ime vzdramilo! Če bi ona ob tem imenu vstala in nama zaklicala, da naju hoče pahniti tja, kamor smo mi pahnili njenega zaročenca ...

Zadihaje se, mrtvaško blede, sta umolknila obadva, upiraje oči v Leonoro ...

— Saj spi! je dejal Dandolo nazadnje.

— Da, ona spi, je zagodrnjal Altieri. Ona spi mirno spanje. Toda to njeno spanje utegne roditi najino smrt.

Njegove oči so se z divjim žarom vcepile v Dandolove.

— Treba je napraviti tako, da je nihče ne bo mogel slišati, je ponovil. In v to imava samo eno sredstvo ... samo eno, edino ...

— Sredstvo? Kakšno sredstvo? je zajecjal oče; lasje so se mu najezili od groze.

— Da, ona ne sme več govoriti! ... Poslušajte: vi veste, da sem ljubil vašo hčer in da jo ljubim še vedno ...

— Molčite! Oh to je strašno ...

— Ljubim jo; vraga, vi veste to najbolje ... Ljubim jo, in ravno to je vzrok mojega obupa ... Ona me sovraži, me prezira, me preklinja. Jaz pa jo ljubim ... In tega položaja ne morem več prenašati. Eden mora umreti — ona ali jaz!

— Molčite! je zarohnel oče.

— Ne bom molčal! Kajti šele v trenutku, ko mi je zmanjkalo moči, sem vas dal poklicati, da vam povem vse to in vas pozovem, da zavzamete svoje stališče v usodi, ki me mori. Vi ste mi jo dali ... Dali! O zasmeh, o ironija! Vi ne veste, da živiva od dne najine poroke pa do danes še vedno kakor tujca drug napram drugemu! Ze tisočkrat mi je prišlo na misel, da bi jo umoril! Ze tisočkrat sem se ji približal z namenom, končati tolikšno muko s tem, da odstranim vzrok vsega trpljenja! Zdaj je dovolj vsega, ali slišite! Mojih moči je konec! Dalje ne morem iti! ... Ljubim jo, blaznim zaradi nje ... in teh pet dni sem pretrpel več, nego v petih letih. Slišal sem jo klicati svojega zaročenca, prositi ga, naj ji odpusti, klicati mu, da ga ljubi — in slehera njenih besed je zadela moje srce kakor ostrina bodala ... Zdaj pa postajajo njene besede grožnje, ki mi obetajo smrt ... Njene besede niso samo smrtno rane za moje srce, njene besede me morejo spraviti celo na morišče ... Dovolj je, tako vam pravim! Ali hočete živeti odslej v večni grozi, biti izročni kaprici ženske in slehernemu njenemu maščevalnemu nagibu? Povejte ... ali hočete tudi vi umreti na šafotu? ...

Dandolo je zamrmral:

— Moja hči! O moja hči! ...

In groza je zopet zmagala v klavirni duši tega očeta. Toda storil je šibek poizkus, da otme svojega otroka.

— Morda pa vendar ne bo več govorila o teh rečeh, je zajecjal. Morda vam po svojem ozdravljenju obljudi popolno molčanje o teh rečeh ... Oh, usmilite se ... počakajte ...

prepričan sem, da bo moja hči molčala ...

Ta hip pa se je Leonora zganila.

Moška sta vztrepetala, umolknila in srepo uprla oči vanjo.

Obrnila se je proti njima in odprla oči. To niso bile več oči, skaljene od delirija, marveč jasne, neizprosne oči ...

Moška sta razumela ta njen pogled, v katerem je žarel plamen razuma, ta pogled, v katerem ni bilo več meglice vročine blodnje.

Obadva je izpreletela ledena zona.

Leonorin pogled jima je pričal, da je slišala vse.

Njo pa je navdajala edina silna misel, da je prišla rešilna ura smrti, misel, da ji njena beseda zdaj lahko služi kot samomorilno orožje, ker sta jo oči in oči eno sklenila umoriti.

Vzravnila se je in sedla. Zbrala je vse moči, da bi dala svojemu glasu več odločnosti; nato je izpregovorila:

— Motite se, oče; ne bom molčala ... govorila bom ...

Kakor hitro bom spet na nogah, vaju izročim obadva deseterici ...

In ker ji onadva v svoji okameneli osuplosti nista vedela česa odgovoriti, je dodala:

— Vidva sta prelomila dogovor, ki smo ga sklenili na Olivolskem otoku, s tem, da sta oskrnila to moje zatišje z vajino mrzko navzočnostjo, me odvezujeta obljube molččnosti, ki sem vama jo dala. Zato je po našem dogovoru moja pravica, da vaju ovadim.

Altieri je stal najbližje pri postelji.

Z obrazom, spačenim od groze, se je sklonil nad Leonoro.

Strast, ki je bila do tega dne veliki motiv njegovih dejanj in misli, še je v tem trenutku hipoma razsula v nič; ta preobrat, kakršen včasih razorje dušo, kakor more potres ali izbruh vulkana razoriti lice narave, se je izvršil bliskovito. Pred eno minuto še je strastno hrepenel po Leonori; a v tej minuti že jo je sovražil tako besno, kakor da jo sovraži že od začetka dni.

(Dalje.)

župnik celo mašo nazaj izpred oltarja gledal, kako se obnaša dr. Benkovič, ali je dr. Benkovič tako na glas molil, da ga je župnik celo mašo slišal, ali pa je morda župnik postavil posebno stražo, da bi klerikalni kandidat ne pobegnil iz cerkve.

V Mengšu in okolici se širi govorica, da kaplan Valentin Kajdiž hodi po hišah in podpisuje glasovnice, ne da bi vprašal volilca, koga bo volil. Vprašamo torej, ali je dovoljeno, da si sme blagoslovljena glava vse dovoliti, kar je drugim strogo prepovedano. Sicer pa pridemo v kratkem z natančnimi podatki o tem kaplanu na dan. Da nam naj natančni odgovor, kaj je imel opraviti z možmi iz Dobena, ko jih je klical v kaplanijo. Gotovo jih je učil, kako naj lažejo, ako mu pridejo na sled glede podpisanih glasovnic.

Zanimiva obravnava se je vršila te dni pred tukajšnjim obrtnim sodiščem. Tožil je bivši „Unionski“ kočijaž Metelko „Unionskega“ ravnatelja Zundera za 14dnevno plačo. Pred obdinskimi volitvami je namreč ravnatelj Zunder vsem uslužbencem hotela „Union“ vsilil klerikalne volilne liste in so mu morali vsi obljubiti, da pojdejo klerikalno voliti. Vsi so to tudi res storili, edini Metelko tega ni skril. Zato ga je od tistega časa jel ravnatelj Zunder na vse načine šikanirati. Dajal mu je razna opravila, ki jih kot hotelski izvošček ni bil dolžan opravljati. In ker jih zato tudi ni hotel opravljati, ga je ravnatelj Zunder brez odpovedi hotel postaviti na cesto. — Metelko pa je Zundera tožil za postavno 14dnevno plačo in obrtno sodišče je razsodilo, da mora Zunder Metelku izplačati plačo za 14 dni.

Darila. Našemu upravitelju sta poslala: gosp. Ivan Kravos, sedlar v Gorici, za Sokolski tekmovalni sklad 5 K in gosp. Ivan pl. Zuccato v Matarilu na Tirolskem 2 K za Sokolski dom v Borovljah. — Na zdar!

Za stavbni sklad „Sokolskega doma“ v Borovljah sta dala br. I. Ravnik 10 K in br. Urek 5 K. Na zdar! Vivat sequentes!

Mestna blagajna Ljubljanska. Zaradi snamežanja uradnih prostorov bo mestna blagajna Ljubljanska prihodnji ponedeljek in torek za promet s strankami zaprta. Istotako tudi mestni gospodarski urad.

Krasen nočni prizor. V noči od petka na soboto od polnoči do 1. ure je bil na južnem nebu videti jako zanimiv prizor. Dva velika, jako nizko stoječa tamno črna oblaka sta tvorila sliko divje soteske, sredi katere je plaval z velikim mavričastim obročem obrobjeni mesec. Slika soteske se je večkrat menjala, dokler je ni zakril velikanski črni oblak, ki je prišel od juga, plaval tik nad Ljubljano ter zakril višje stoječi oblak. Na to se je začelo v oblakih klesati, električne iskre so kot žareče kače švigale ravno Krimom in Ljubljano. Zadej v daljavi se je čulo vrtlo bobnenje. Prizor, kot se nam poroča, je opazovalo več Ljubljancanov.

„Glasbena Matica“ sklicuje svoj redni občni zbor na dan 1. julija t. l. ob 6. uri zvečer v veliki dvorani društvenega poslopja. Na dnevnem redu je: 1. Nagovor predsednikov. 2. Poročilo tajnikovo. 3. Poročilo blagajnikovo. 4. Poročilo pregledovalcev računov. 5. Volitev predsednika, 13 odbornikov in 2 pregledovalca računov. 6. Slučajnost.

Danes velika vrtna veselica, ki jo priredi podružnica družbe sv. Cirila in Metoda za občino Moste, v gostilni gosp. Jak. Novaka po domače „pod Lipo“ v Mostah. Začetek ob 4. uri popoldne. Vstopnina za osebo 40 vin., otroci prosti.

Veselica Ciril Metodove podružnice v Šiški je radi „Slavčeve“ veselice preložena na neoljto 18. junija.

Za veliko gozdno veselico 2. julija, katero napravi Šišenski Sokol, je že priskrbljena znana mestna Postojnska godba, katere je na binkoštni ponedeljek v jami priznana zmed vseh godb. Dunajske kot Puljske, najbolje igrala.

Poročilo iz deželne porodnišnice v Zagrebu: Naravna Franc Jožef-ova grenčica se je mnogokrat in z najboljšim uspehom predpisovala pri porodnicah. Učinek je bil vsakokrat zanesljivo odvedljiv in se lahko smatra „Franc Jožef-ovo“ grenčico kot najboljšo odvajalno sredstvo v otroški postelji.

Slavnoznan pesnik Torkvata Tassa: O vobojeni Jeruzalem se vpi- zarja danes in jutri v elektroradio- grafu „Ideal“. To je največji in najlepši umetniški film, kar se jih je do- slej kazalo. Nihče naj ne zamudi te ugodne prilike, da si ogleda to v res- nici krasno vpizoritev.

Bachmalerjev Grand elektro-blo- skop kinematograf v Lattermanno- vem drevoredu ima danes, jutri in v torek nov spored, iz katerega opozar- jamo posebno na sledeče točke: Templji v Nikku (zanimiv, naraven po- snetek v barvah); Demon, po ruskega

pisatelja Lermontova pesnitvi istega imena; ostal je mož beseda (velik, genljiv prigodek iz življenja dveh bratov). Poleg teh je še mnogo po- učnih in zabavnih prizorov.

Tri dobre lastnosti zahtevamo od dobre kave: dober okus, prijeten vonj in lepo barvo. Taka kava, ki ima vse te tri dobre lastnosti v sebi združene se sme po pravici imenovati dobra kava. V najpopolnejši meri daje kavi te lastnosti Kolinska kavna primes, ki je zato po vsej pravici na glasu, da je najboljša kavna primes sploh in je nobena druga niti od daleč ne doseže. Kolinska kavna primes pa ima še eno lastnost, ki je nima nobena druga: namreč, da je edino pristno domače blago te vrste, kajti Kolinska tovarna v Ljubljani je edina domača tovarna za kavne primese na celem slovanskem jugu. Vse to je vzrok, da se je Kolinska kavna primes razširila v razmeroma kratkem času po vseh slovanskih rodbinah.

Nevihita v Ljubljani. Včeraj oko- lu 7. ure zvečer je divjala nad Ljub- ljano strahovita nevihta. Med dežjem je padala tudi zelo debela toča.

G. J. Bole je izstopil kot večletni poslovođa vinotoča tvrdke br. Nova- kovič v Sodni ulci in se preselil v lastno hišo na Taboru št. 4 (t. j. na bivšem škofovem posestvu), kjer je odprl svojo lastno gostilno.

Football tekme v Go- rici.

(Konec.)

V 25 minuti strele naši drugi gol, ki ga je pa sodnik razveljavil, ker se je eden igralcev dotaknil žoge z roko. S podvojeno močjo streljajo naši na gol, srednji napadalec strelja v gol, a se mu spodrči in pade na tla, žoge se polasti leva zveza, ki predribla tri na- sprotnike in zabije gol v 29 minuti. Polčas 2 : 0 v korist Ljubljane.

Drugo polovico začne Lahi, a kmalu zgube žogo, ki se je polasti naša desna zveza. Takoj ga napade več Lahov, a on preteče vse in tako sledi v 3 minuti lep gol.

Tempo postaja še hitrejši, branilci pritisnejo proti sredi, krilci stoje na višku, 12 minuta prinese Lahom četrti gol, srednji tolče na desno krilo, to pa strelji povsem pri robu v gol. Lahi samo branijo in postajajo skrajno ner- vozni in zato narede v 40 minuti roko, vsled česar dikтира sodnik 11 metrovko. Iz te je sledil peti in zadnji gol, tako, da je bil definitivni rezultat tekme 5 : 0 v korist Ljubljane. Slovenci di- kaj so naše igralske burno aklamirali. Lahi pa so grozili sodniku, kot da bi on s svojo objektivnostjo zakrivil po- raz Lahov.

Druga tekma.

Takoj zatem se je vršila tekma med goriškimi Slovenci in koperskimi Lahi, ki so pa imeli v svojem moštvu enega Ogra in tri najboljše igralce iz tržaškega kluba Edera. Še pred tekmo so govorili, da nabijejo Slo- vence 6 : 0, a slučaj je hotel dru- gače.

Vse je kazalo, da bo boj hud in Slovenci niso preveč upali na zmago. Že takoj začetka se je vnel prepir. Lahi so zahtevali sodnika Laha. Slo- venci pa g. Slajpaha, ki je sodil tudi pri obeh prejšnjih tekman. Žreb je od- ločil zadnjega in takoj se je vnel hud boj.

Lahi so igrali grozno surovo in grozili sodniku. V 9 minuti se sred- njemu napadalcu g. Lasiču posreči dribling in Lahi dobe prvi gol. Ni pretiklo troje minut in centerforwad zabije v 12 minuti na isti način drugi gol. Vedno temperamentnejše se je raz- vijala igra, vedno siroveje pa so se obnašali tudi Lahi, ki so grozili so- dniku, kakor hitro je diktirali Lahom kazen za kak prestop. V 25 minuti strele Lahi prvi gol, a kmalu mu sledi tretji slovenski gol, nedvomno naj- krasnejši v celi igri. V 33 minuti tolče centerhalfback g. Tono iz daljave 40 metrov in strelji gol, ki so ga pozdra- vili Slovenci z burnim ploskanjem. Polčas 3 : 1 v korist Slovencev.

Tudi v drugi polovici so igrali Lahi zelo divje, a z njimi niso mnogo zaostajali Slovenci, med katerimi se je posebno odlikoval g. Gorjup, ki je predvsem s svojo hitrostjo v zvezi s srednjim krilcem razbil masikak kri- tičen položaj. V 15 minuti narede Slovenci 4 in v 24 minuti peti gol. Med napadalci sta delala poleg g. Lasiča največ g. Vuković in g. Bane in njih izvrstni igri se je zahvaliti za zmago. Lahom se je posrečilo nare- diti v 32 minuti še en gol, tako da se je igra končala 5 : 2 v korist Slo- vencev.

Po igri.

Po igri so se slovenski igralci zbrali v restavraciji na južnem kolo- dvoru, kjer je v imenu goriškega moštva govoril g. Gorjup, za Ljub- ljancane pa g. Slajpaha. Ločili smo se v najboljšem razpoloženju in v zavesti, da veljajo Slovenci nekaj na polju

football športa. Ljubljancani so se v 12. uri ponoči odpeljali domov.

Te tekme so pokazale, da zna srednješolsko dijaštvo tudi ustvariti nekaj pozitivnega in z veseljem jih bo pozdravljala Ljubljana, kadar prirede zopet kako tekmo. Njih zasluga je tudi, da rase zanimanje za football šport med Slovenci, kar kaže ustano- vitev slovenskega football-kluba. rš.

Glavna posojilnica pred poroto.

Peti dan razprave.

Konec tedna je in skoro gotovo tudi konec te dolgotrajne razprave. Vstopnice so do zadnjega sedeža vse oddane, vendar pa je ob začetku raz- prave razmeroma jako malo sedežev zasedenih. Iz raznih krajev došli tuji, posebno iz Štajerske, ki so namenoma prišli poslušati izid obravnave, niso do- bili vstopnic.

K današnji razpravi so prišli vsi obtoženci.

Čitanje listin.

Razprava se je pričela ob 9. uri 10 minut dopoldne in sicer se je na- daljevalo sinoči prekinjeno čitanje raz- nih listin, ki vsebujejo posamezne po- drobnosti, nanašajoče se na terjatve, vknjižbe, visokost zadolženja obtožen- cev itd. Med temi listinami se nahaja tudi

Joštova korespondenca,

ki so jo dobili pri hišni preiskavi pri dr. Hudniku. Pisma, ki se vsa čitajo, se nanašajo na Joštovo posredovanje v svrhu pridobitve hramilnih vlog za „Glavno“. Jošt posluša potr in s po- vešeno glavo.

Protij policijskem poročilu,

ki v komaj prikriti tendenci navaja razmere obtožencev, dr. Hudnik glede opazke Predoviča, da ne zna niti pi- sati niti brati, pa je bil v nadzorstvu, ugovarja. Da Predovič ne zna ne pi- sati ne brati, tega on, pa tudi še mar- sikdo drugi ni vedel. In to tem manj, ker je bil Predovič 15 let občinski svetnik ter tudi drugod odbornik. Ni torej res, da bi bili Predoviča le za to volili v nadzorstvo, ker so vedeli, da ne zna pisati, ne brati.

Na to pride na vrsto

register grehov in čednosti.

Dr. Matej Hudnik, rojen 29. fe- bruarja 1. 1860. na Dobrova, discipli- narno kaznovan, (znana afera z dr. Furlanom in dr. Suherjem).

Lev Rogelj, rojen 7. oktobra 1882. v Vipavi, že predkaznovan, sicer na dobrem glasu.

Franc Knific, rojen 2. januarja 1. 1878 v Planini (Štajersko), pristoj- jen v Novo mesto, nekaznovan, na dobrem glasu.

Franc Jošt, rojen 27. junija 1868. v Gotovljah, predkaznovan; pristojno županstvo ne ve nič slabega o njemu. Jožef Maček, rojen 27. februarja 1. 1864. v Velesovom, pristojen v Ljub- ljano, nekaznovan, je prišel kot hlapec v Ljubljano, ter si z marljivostjo pri- boril do 190000 K premoženja; je na jako dobrem glasu.

Josip Turk, rojen 10. aprila 1864 v Ljubljani, že 19 predkaznovan; sicer ugleden mož, na dobrem glasu.

Josip Čad, rojen 30. oktobra 1846. v Dragomerju, pristojen v Ljubljano, nekaznovan, na jako dobrem glasu.

Anton Patrich, rojen 25. decem- bra 1847 na Bizeljskem, predkaznovan; sicer na dobrem glasu.

Dokazovanje končano.

Ob tricert na 11. uro dopoldne je bilo s čitanjem listin vred tudi doka- zovanje končano.

Rogelj in Maček.

Dr. Ravnihar vpraša, če ni morda Rogelj tistih 200 K ki jih Maček po- greša, vpisal na konto Mačkovega dolga. Maček ne izključuje te možno- sti. Rogelj pravi, da je to mogoče, toda tudi v tem slučaju je Maček moral dobiti potrdilo od izročene- ga zneska.

Odmor.

Pred 11. uro je predsednik pre- kinil razpravo. Senat se umakne v po- svetovalnico v svrhu proglasitve vpra- šanj na porotnike.

16 vprašanj.

Po 10 minutnem odmoru se senat vrne v dvorano. Prečitajo se vprašanja, na podlagi katerih imajo porotniki od- ločiti usodo obtožencev.

Dr. Novak izjavi, da ker bode g. predsednik porotnikom pojasnil, da je obtožba po § 197. k. z. le pogojno mišljena, ne stavi k tožadnim vpra- šanjem nobenega predloga.

In zdaj pride na vrsto za poro- tnike težka ura.

Državni pravdnik govori.

Dr. Neuperger prične svoj govor ob četrt na 12. uro popoldne. „Ce- njene porotnike“ prosi, da imajo z njim potrpljenje, kajti on je sam, obtožen- cev pa ima 9. Za posameznosti mu preostaja premalo časa, baviti se mora

samo z jedrom obtožbe. Zagovorništvu namreč s pomočjo nebitvenih podro- bnosti skuša prikriti jedro cele te ob- tožbe.

Na to preide k posameznim ob- tožencem. Najpreje pride na vrsto **glavni obtoženec dr. Hudnik.**

Njemu pripisuje dr. Neuperger celo krivdo poloma in žrtv. Le on je tudi kriv, da sede pred poroto sicer pošteno možje. Očita mu, da je na škodo žrtv

zapravil dva milijona.

Če on trdi, da je poštenjak, trdi dr. Neuperger, da ni res! Ko mu je dr. Furlan očital umazanost, ga je dr. Hudnik sicer moral tožiti, pa je tožbo umaknil.

Preide k posameznim obremenil- nim točkam proti dr. Hudniku naper- jene obtožbe. Po njegovem mnenju se da ta afera primerjati s slučajem klerikalnih denarnih polomov v Pragi in v Celovcu, kjer sta monsignor Drozd in Weis (dva vzor-duhovnika. Op. ured.) tudi na škodo zadružnikov špekulirala. Praški in koroški porot- niki so djali, da je prepovedano na račun zadružnikov špekulirati, za to dr. pravdnik misli, da ljubljanski po- rotniki v tem slučaju ne bodo dru- gega mnenja.

Od skupnih deležev 16.430 K je bila polovica v rokah dr. Hudnika, Pavšlerja ter Predoviča.

Dr. Neuperger pravi, da se tu bo- juje za pravice goljufanega ljudstva. Glede tistega izraza „V vodo vržen denar“, še enkrat opozarja, da denarni zavodi ne bodo nobene, ali vsaj prav malo škode trpeli, zato odločno od- svetuje, če bi kdo iz katerega teh za- vodov le kak krajač dvignil radi te afere. Celo to gospodarstvo je bilo „fortwurstlerija“ brez zdrave podlage.

Glede Roglja se v kratkem omeji na glavne točke obtožbe in predlaga, da se tožadema vprašanja potrdi.

Istotako kratko se omeji glede slučaja Jošt, ki mu očita, da je celo domačim zavodom izvalil za „Glavno“ denar, tisti denar, ki je na vekomaj izginil.

Knificu javno zadoščenje.

Glede Knifica pa dr. Neuperger bistveno tako izjavi: Ker nisem zato tu, da samo obtožujem, nego, da branim tudi pravice, glede Knifica rado- voljno priznam, da je preiskava iz- kazala, da res kot poduradnik ni so- kriv obtožbe, njegova krivda bi bila le nemarnost, brez slabega namena. Zato g. porotniki, dotično vprašanje lahko zanikate, le če bi bili nasprot- nega prepričanja, seveda sodite po svoji vesti. Jaz za svojo osebo sem prepričan, da g. Knific ni kriv! Da ga nisem že preje od obtožbe oprostil, storil sem to le, ker jaz nisem sodnik Ampak vi kot sodniki iz ljudstva, lahko izrečete: ni kriv.

Glede ostalih

4 obtožencev

izjavi, da jih ne zadene velika krivda, ampak čisto malenkostna krivda prevelikega zaupanja. Dr. Lavš je včeraj sicer izrekel, da so člani upravnega sveta odgovorni za način gospodarstva. Tudi jaz jih ne morem oprostiti vse krivde. Pa če jih Vi odvežete vsake krivde, jaz Vam ne bom očital, da sta krivo sodili! Zlasti pa, kar se ti- če nedolžne žrtve, sivola- sega starčka g. Čada, recite ne! Glede drugih pa prepuščam Vaši sodbi. (To in prejšnjo izjavo je občin- stvo vzelo s prikritim zadovoljstvom na znanje).

Pavšler pred obtožbo.

Na to preide k slučaju Joštove provizije 3000 K ki se je vpisala na konto Pavšlerja. Pavšler sedaj to o- dobrava, preje pa tega ni storil in Pavšler se bo radi tega še zagovar- jal. — Predlaga da se tudi vprašanje na ta del obtožbe potrdi.

Cela Avstrija gleda na Vaš izrek!

Končal je med drugim tudi z be- sedami: Sodite po svoji naj- boljši vesti in zavesti! — Ne le cela Kranjska, ampak cela Avstrija gleda na Vaš izrek! Po- mislite, kakšne posledice bi nastale če bodo glavni krivci brez kazni izšli!

Deželni glavar protestira,

Še ko je dr. Neuperger ob 1 pop. svoj govor končal, je deželni glavar poslal pismo na predsednika s prošnjo, da ga prečita. Predsednik začne, kot bi ne bilo dokazovanje že končano, dotično vlogo citati. Dr. Novak in dr. Frlan protestirata z navedbo ničnosti. Predsednik: Torej otvorim dokazova- nje. Na to prečita Šukljevo izjavo napram izpovedbi Pavšler. Šuklje trdi, da lahko priše, da Pavšlerju ni dal nobene obljube za njegove vodne si- le. — Dr. Novak prijavlja ničnost. Za- govorniki so mnenja, naj bi bil Šuklje sam prišel, pa svojo izjavo pod prise- go izpovedal.

Dr. Hudnik ugotavlja, da Pavšler glede provizije ni bil v preiskavi za- slišán, on sam ni imel v tej zadevi

nobenih tajnih dogovorov s Pavšler- jem.

Predsednik razglasi, da se iaz- prava nadaljuje ob pol 4. pop.

Popoldanska razprava.

Razprava se prične ob 4:45 pop. Prvi govori

dr. Oblak

kot udeleženec, oziroma kot upravitelj konkurznega sklada. Strinja se s tem, da je dr. pravdnik g. Knific opro- stil od obtožbe. S tem je dr. pravd- nik pokazal svojo objektivnost, za kar mu izreka svoje priznanje. Žali bog, da se glede drugih 4 soobtožencev ne more v celoti strinjati z dr. pravdni- kom. Pač pa tudi on priporoča opro- stitev g. Knifica, Glede g. dr. Hudni- ka pa mu je žal, da mora napram nje- mu, če prav je njegov tovariš, poro- tnikom predlagati najmanj obsodbo radi pregreška po § 487 k. z. napram ostalim 4 obtožencem pa sokrijeje po § 486. k. z. Govornik označi obtož- Jošta kot glavnega krivca vse te ne- sreče. Končuje z apelo, naj porotni- ki dajo zadoščenje zakonu in javni morali.

Za njim prične svoj zagovor

deželni poslanec dr. Novak

ki v daljšem temeljitem zagovoru sku- ša razbremeniti težko obtožbo, ki teži njegovega klijenta dr. Hudnika, kot glavnega krivca. Posnamemo sledeče:

Današnji slučaj je izreden slučaj ne le z ozirom na osebe, marveč tudi za naše narodno gospodarstvo, je kos zgodovine našega zadružnega gospo- darstva, žalibog ni najveselejši. Želim, da bi kronist ne imel povoda biležiti več takih slučajev. Gospodarskega po- loma niso krivi kakizločinci, marveč krivka je le pomankljivost gospodarske izobrazbe, prezaupljivost ter optožu- je dr. Hudnika kot glavnega obtoženca. V svrhu osamoosvojitve na našem de- narnem trgu so se osnovala kreditne zadruge. Take zadruge z neomejeno zavezo so blagoslov le tedaj, če so v pravih rokah, ker nudijo jamstvo za zadružnike in kredit. Ko se je „Glavna“ ustanovila, tedaj je bilo zadružništvo še v otročji boleznii in ustanovniki ni- so upoštevali, da zadružništvo ni tako lahak posel, kot so ga žalibog takrat smatrali. — Dr. Hudnik je žrtv svo- jega lastnega optimizma. Bolj kot za svojo lastno nesrečo in bolj kot se morda v javnosti misli mu je žal, da je nehote tudi druge pripravil v ne- srečo.

Drž. pravdnik je dopoldne z vso vehemenco vtemeljeval svojo obtožbo. Ali — na nekaj pa je pozabil, namreč — naj g. drž. pravdnik to ne smatra kot očitjanje — če rečem: on ni vršil svoje dolžnosti, postopal je pristan- sko, ker je iskal le obtežilne točke, njegova dolžnost pa bi bila, poiskati tudi radi razbremenilne okoliščine. — Na to pride v podrobnosti. (Poročilo sledi v prihodnji številki) Konečno predlaga oprostitev dr. Hudnika, zlasti pa obtožbe glede goljufije in po- neverbe.

Za njim govori dr. Ravnihar.

Ob tricert na 6. uro odmor.

Dr. Ravnihar je v svojem zago- voru (o katerem se izpregovorimo) razbremenjal vso krivdo svojega kli- jenta Roglja.

Računski listki Ciril-Metodove družbe v Postojni. Na binkoštni pon- deljek, 5. t. m. je prišlo v Postojno tisoče ljudstva, gledat čudež postojn- ske jame. Vse gostilne so bile napol- njene, in gotovo so naredili Postojn- čani dobro kupčijo. A pri tem so pozabili — vsaj v neki restavraciji nasproti hotela „Pri kroni“, — da bi oskrbeli računске listke Ciril-Meto- dove družbe in ji tako pomagali do precejšnjih dohodkov. V omenjeni restavraciji je namreč neka družba Sta- jercerjev, svesta si svoje narodne dolž- nosti, zahtevala listke, a čuje, ne samo, da jih ni bilo in se gostinčarji ni hoteli priti opravičiti, nastopil je še prav po „frakarsko“ nek gost iz Celja, ki je ponosno imenoval svoje ime (za sedaj ga molčimo) in dejal, da on po- haja iz te hiše in da je njegovo ime zadosten porok, da je to narodna go- stilna. Za to se sicer ni šlo, ali je gostilna narodna ali ne, ampak za ra- čunske listke Ciril-Metodove družbe. Ta gospod je opravičeval prav ošabno gostinčarja, da jih ima baje vedno, a da so mu pošli. Zvedeli smo pa kmalu po tem, da ni nikdar omenjeni gostinčarji naročil in držal teh račun- skih listkov, ampak so jih natakale — za kar jim vsa čast — tuintam preskrbele same. Omenjeni Celjan je še povedal, med drugim da se pač pozna, da delajo za Štajerce in za ob- rambno mejo edino le Kranjci, na kar mu bodi prav uljudno povedano, da če delajo tako, kakor on, ki si da go- gotovo narodno delo izplačati od dru- štva po 100 K honorarja, se pač za- hvaljujemo za take delavce. Grdo pa je, da je ta gospod pred vsemi ljud- mi nastopal proti zahtevi Ciril-Meto- dovih listkov, kar gotovo ni naredilo dobrega vtisa. Slovenci smo še pre- malo zavedni, oziroma preveč brez- brižni, da bi izvrševali samostojno

narodne dolžnosti, a če še pride potem kdo, ki hoče imponirati s svojim — oprostite — še ne posebno glorioznim imenom in nastopa zoper to zahtevo, še se bomo brigali manj. Ime dotičnega gospoda, katero po njegovi trditvi še zadostuje, da je hiša narodna, je vsak čas na razpolago. — Štajerski izletniki v Postojnsko jamo.

Razsodba o „Glavni posojilnici“.

Ob tri četrt na 11. uro ponoči se je razglasila sledeča razsodba: Obsojena sta dr. Matija Hudnik na tri, Franc Jošt pa na dve leti težke ječe. — Oproščeni so: Rogelj, Knific, Maček, Turk, Čad in Putrich. (Več jutri.)

Lastnik in glavni urednik Milan Plut.
Odgovorni urednik dr. Ivan Lah.
Tiska „Učiteljska tiskarna“ v Ljubljani.

Poslano*)

G. Avgustinu Zajcu, c. kr. finančnemu uradniku pri deželni vladi.

Z ozirom na notico „Tajni načrti ljubljanskih klerikalcev“ priobčeni dne 9. junija t. l. v „Jutru“, izjavljam, da sem bil tudi jaz podpisani istega mnenja in sicer že pred 10 leti, kajti pri nas na Kranjskem je vse mogoče. Dobro vam je znano, da so klerikalci spravili v ljubljanski občinski za-top celo 7 Nemcev in se jaz radi tega ne bi popolnoma nič čudil, če bi morali mi napredni davkoplačevalci plačati sedaj še za škofove zavode, oziroma radi njegovega „zafuranega“ gospodarstva trpeti občutno škodo. Znano vam je tudi g. Zajc, da je radi ome-njene notice v „Jutru“ prišlo do spora med menoj in mojo ženo, kateri sem jaz ukazal, da ne sme več kuhati za Vas. Radi tega ste prišli k meni in mi takoj odpovedali stanovanje. Jaz sprejem sicer odpoved, opozarjam Vas pa samo na to, da je ta odpoved nepostavna, ker sva se domenila za enoletno odpoved. Protestiram tudi najodločnejše proti temu, da se vtika-te v moje družinske in gospodarske razmere. Kar se pa tiče mojega poli-tičnega prepričanja, izjavljam, da sem bil vedno naprednjak in v tem oziru se tudi od Vas ne pustim terorizirati. Ve-ra in spoved spadata v cerkev ne pa v gostilno.

Anton Jalen, krojač
Poljanska cesta 11.

*) Za vsebino tega spisa je uredništvo odgovorno le toliko, kolikor določa zakon

Odprto pismo*)

gosp. Franc Valantu, pos. in kovaču v Žužemberku št. 91.

Dne 26. maja t. l. sem vam poslal po pošti en dopis s prošnjo, da mi rešite vsebino istega do 4. t. m.; da ste Vi ta dopis prejeli, je priča moja žena, a odgovora vkljub temu niti do danes nisem prejel. Je mar Vaše značajno stanje v resnici tako že daleč pod normalo, da niti poguma nimate več, da bi danes ponovili ali pa vsaj prekalili to, kar 24 ur poprej trdite?

Ako ne dobim na moj dopis odgovora v teku 8 dni po izidu tega lista, potem smatram Vaše molčanje kot rešitev enkrat za vselej mojega tozadevnega vprašanja.

Da se reši vprašanje glede Vaše veli-kodušnosti do svojega bližnjega, vprašam Vas za pojasnilo, kakšnega osebnega prepričanja ste pa bili Vi dne 23. septembra 1910, ko ste poslali svojega hlapca v prodajalno Ivana Struna po en lonec kolomaza, kojo tatvino je hlapec iz udanosti do Vas tudi v resnici iz-vršil in ukradeno blago vam izročil? Zakaj ste tudi drugo blago dražbi odtegnili z na-menom, da si ga prisvojite? Je bilo li pravično od Vas, da ste neposredno na to delovali, da se jaz sam Strunovega imetja siloma polastim? Kako osebno prepričanje imate do gospoda Foliksa Pehanija, na katerega vrt naj bi jaz Vaš kanal iz mojega dvorišča izpeljal, ne da bi ta o tem smel kaj vedeti?

Toliko za danes moje javno vprašanje na Vaše tajno molčanje; sicer pa ne bi danes z Vami občeval, ko bi Vas o pravem času poznal?

Ker je vam dobro znano, da sem o-stavil Vašo hišo prostovoljno in za vselej in postavil med nama nepredorno mejo, pričakujem od Vas, da bodete od danes zanaprej kot vsestransko previden gospodar, tudi v resnici samostojno gospodarili in tiho molčete gospodinjstvo od strani moje žene opustili!

V Žužemberku, 9. junija 1911.

Matej Žnidaršič.

*) Za vsebino tega spisa je uredništvo odgovorno le toliko, kolikor določa zakon.

Mali oglasi.

Beseda 5 vin. — Za one, ki iščejo službe, 4 vin. — Najmanjši znesek 50 vin. — Pis-menim vprašanjem je priložiti znamko 20 vin. — Pri malih oglasih ni nič popusta in se pla-čujejo vnaprej; zunanji inserenti v znakmah. Zaključek malih oglasov ob 6. uri zvečer.

Ključničarskega pomočnika, bolj pri-letnega, sprejme takoj v trajno delo Jakob Preželj Rudolfovo. Plača po dogovoru. 171 61

Šivilje in učenke sprejme Roza Medved, Mestni trg št. 24. 327/2—1

Učenka se sprejme pri šivilji v Zatiški ulici št. 1. pritičje levo. 328/2—1

Sodarski pomočnik bolj prileten se sprejme Kje. pove upravništvo „Jutra“. 179/5—1

Dobro vpijano rentabelno tovarniško pod-jetje išče 1. ali več komp. z glavnico 20 do 40.000 K, tudi se proda pod zelo ugodnimi po-goji. Ponudbe naj se pošljejo na „Prvo anon. pisarno“ v Ljubljani pod „Podjetnik“. 326/5—1

Hiše, ki se dobro obrestujejo, se prav po ugodnih pogojih prodajo Polovico kupnine ostane lahko vključeno proti malimi obrestmi. Natančneje se poizve na Vodovodni cesti 26 294/4—1

Panorama se proda. Kje pove upravništvo „Jutra“. 168/2—2

Lepo in prostorno stanovanje v pritičju z dvema sobama in drugimi pritlikami ter z nekoliko vrtom se odda s 1. julijem. Več pove upravništvo „Jutra“. 172 2—1

Kuča za slabokrvne in prebolele je zdravniško priporočeno črno dalmatinsko vino Kuč najboljšo sredstvo 5 kg franko K 4.50 Br. Novakovič, Ljubljana.

Gostilna

v bližini Ljubljane ob glavni cesti z lepim senčnatim vrtom ter z vso gostilniško in kuhinjsko opravo, se odda takoj v najem. — Naslov pove upravništvo „Jutra“.

KLET

12 metrov dolga, 5 m široka, svetla, suha se takoj

odda v najem na Miklošičevi cesti št. 36.

Prilpna je tudi za skladišče. Po-jasnila daje

Avg. Jenko
pek, Marije Terezije cesta št. 7.

POZOR

peki in pekovski pomočniki!

S 15. junijem t. l. se odda v najem dobro vpeljana prva higijenična pekarna z električnim obratom Privšek in drug pod jako ugodnimi pogoji. Več se po-izve v hiši g. Hinko Privškega v Ljubljani, Prisojna ulica št. 3.

Štelaže

za prodajalno

se prodajo po nizki ceni pri

I. Šega v Sodražici.

Več potovalcev

za pridobivanje članov : požarnega oddelka :

sprejme ena prvih za- : varovalnic. :

Ponudbe je pošiljati pod napovednico „Zavarovalni potovalec“ upravništvu tega lista.

Učenec

iz poštene hiše, ki bi imel veselje za trgovino z mešanim blagom in priden

krojač

dobro delavec, kateri bi imel veselje iti v Gradac, kjer ni nobenega konku-renta ter veliko posla se takoj sprej-me. Natančneje pojasnila daje F. Vink-šelj, trgovec v Gradacu, Bela Krajina.

Štampilje
vseh vrst za urade, dru-štva, trgovce itd.
Anton Černe
graver in izdelovatelj kavčukovih štampilj.
Ljubljana, Stari trg št. 20.
Ceniki franko.

Na mesečne obroke.

Sukno in obleke za gospode, obleke in perilo za dame, preproge, zavese in druge slične predmete. Dobe se tudi izgotovljene obleke. Kollmann, Ljubljana, Sodnijska ulica št. 4.

V hiši „pri Anžoku“ v Spod. Šiški, Vodnikova cesta št. 9 se oddajo takoj v najem tri lepe suhe kleti, skladišče, hlev in podstrešje za seno.

Natančneje pojasnila v gostilni istotam.

Največja zaloga čevljev

domačega in tujega izdelka.

Milan Škerl, Ljubljana, Šolski drevored št. 8. Cene zmerne. — Postrežba točna.

Ivan Triller : ključavničarstvo :

z motorno močjo na Bledu, odlikovan v vseh večjih mestih, se priporoča za vsa v to stroko spa-dajočih del, kakor: Štedilnikov, vseh vrst ograj, omrežij za ograje, okovanj-vrat in oken.

Izdeluje tudi modele za betonske vodne cevi in sprejema popravila motorjev po najnižjih cenah.

Za solidno delo se jamči.

Specialna trgovina finih ročnih del

Toni Jager

V Ljubljani, Židovska ulica št. 5.

Predtiskarija
Tamburiranje
Montiranje
Plisiranje

Kunc-ove obleke

so nedosežne glede oblike, izvršitve in cene.

Ljubljana, Dvorni trg 3.

Telefon št. 291.

L. J. Fröhlich
sobni slikar in plesarski mojster, dekora-cije, napisi in cerkveno slikarstvo
Ljubljana, Hrenova ulica 17.
Poštno-hranilnični račun št. 67.626.

2 nova moderna Seifert-biljarda.

Novo urejena Kavarna „Central“ na sv. Petru nasipu 37 je vso noč odprta.

Solidna postrežba.

Slav. občinstvu se toplo priporoča s spoštovanjem

Štefan Miholič, kavarnar.

2 nova moderna Seifert-biljarda.

ANA GOREC
Ljubljana, Dunajska cesta 16 (dvorišče Schneider & Verovšek).
Zaloga koles „Puch“, „Union“ in drugih znamk ter vseh posameznih delov.
Najfinejše pneumatike. — Izposoje-vanje koles. Postrežba točna in solidna.

PANAMA slamnike
v največji izbiri priporoča
G. ČADEŽ v Ljubljani.
Cene: K 10.— do 15.—
„ 20.— „ 25.—
„ 30.— „ 60.—

Gg. botrom in botricam priporočam svoja birmanska darila.
Nikelasta moška ura z verižico od . . . K 4.50 naprej.
Prava srebrna moška ura z verižico od . . . K 9.70
14 karatna zlata moška ura z verižico od . . . K 44.—
Nikelasta damska ura z verižico od . . . K 8.50
Prava srebrna damska ura z verižico od . . . K 9.50
14 kar. zlata damska ura z verižico od . . . K 20.—
Uhani zlato na srebro K 1.80
14 kar. zlati uhani K 4.50
Največja in naj-solidnejša trdka
H. Suttner Mestni trg (na-sproti rotova). Sv. Petra cesta 8.
Lastna tovarna ur v Švicl. Tovarniška znamka „Iko“

Razglas.

Kmetska posojilnica ljublj. okolice

ima uradne ure ob sobotah in dneh pred praz-niki od 8. dopoldne do 1. popoldne. Druge dni, izvzemši nedelj in praznikov, pa od 8. do 12. dopoldne in od 3. do 4. popoldne.

Ravnateljstvo.

Obleke za gospode
najnovejšega kroja prodaja po lastni ceni zaradi po-manjkanja prostora kakor tudi najnovejšo
konfekcijo za dame in deklice.
A. LUKIČ Ljubljana, Pred škofijo št. 19.
Solidna postrežba! Nizke cene!

splošna prometna banka podružnica Ljubljana, prej J. C. Mayer Ljubljana, Stritarjeva ulica 6.

Centrala na Dunaju. Ustanovljena 1864. 29 podružnic. Delniški kapital in rezerve 52.000.000 kron.
Oskrbovanje vseh bančnih transakcij, kakor: Sprejemanje denarnih vlog proti rentnega davka prostim vložnim knji-
žicam, konto-knjižicam in v konto-korentu z dnevnim vedno ugodnim obrestovanjem.
Denar se dvigne lahko vsak dan brez odpovedi. Kupovanje in prodaja vrednostnih papirjev strogo v okviru uradnih
kurznih notic. Spravljanje in oskrbovanje (depots) ter zastavljanje vrednostnih papirjev.
Ustmena in pismena pojasnila in sveti o vseh v bančno stroko spadajočih transakcij vsak čas brezplačno.

Naročajte in kupujte „JUTRO“
Izvod samo po 6 vinarjev.

1860 Ustanovljeno 1860

M. DRENİK

Ljubljana, Kongresni trg 7.
Predtiskarija, Risarski atelje.
Plisiranje, Kufiranje, Montiranje.
Tamburiranje in vezenje na roko.

Največja zaloga ženskih ročnih del
in vsakovrstnega materiala.

O. Bračko
Ljubljana, Dunajska cesta št. 14
priporoča p. n. občinstvu svojo
specijano trgovino z roka-
vicami, parfumi itd.
Vnanja naročila se točno in solidno
izvršujejo.

Oblastveno avtorizirani in zapriseženi

geometer Lisec
Ljubljana, Sodna ulica 3
prevzema vse zemljemerske
zadeve ter jih najhitreje
izvršuje po najnižji ceni.

Telefon interurban šte. 129.

Valjšni mlin v Domžalah
I. BONČAR, LJUBLJANA
Centralna pisarna in skladišče: Vegova ulica št. 6.
Priporoča pšenično moko izvrstne kakovosti
kakor tudi otrobe in druge mlevske izdelke.

Zastopstvo in zaloga v Gorici:
Gruden & Co., Ston trg šte. 9.

Naznanjam, da sem prevzel trgovino z manu-
fakturnim blagom

JESIH & WINDISCHER
na Starem trgu št. 1 (Pod Trančo)
katero bom skupno z gosp. Jesihom pod firmo

J. CIUHA
nadalje vodil, ter se bova v vsakem oziru po-
trudila, cenj. odjemalcem kar najboljše postreči.
Spoštovanjem Josip Ciuha.

KINTA
KCL

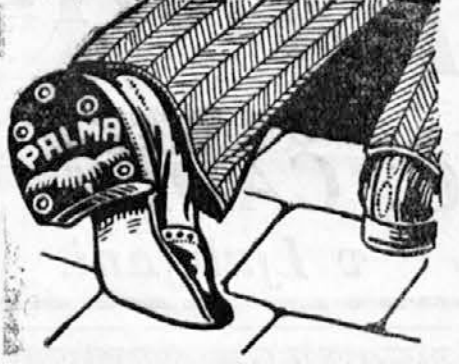
Priznana močna, lahka teča
solidna in nepreosljiva so
KINTA kolesa.
Najobširnejše jemstvo. Ilustrovani
ceniki brezplačno.

K. Camernik
LJUBLJANA, Dunajska c. 9.
Special. trgovina s kolesi in posam. deli.
Izposojevanje koles.

Zaradi minule sezije
so cene
oblek za gospode, dame,
dečke in deklice
veliko znižane.

„Angleško skladišče oblek“
O. Bernatović
Ljubljana, Mestni trg 5.

Tečem
in kupim
samo
prave
Palma-kavčukove
podpetnike.

„JUTRO“ se prodaja v Ljubljani
po 6 vinarjev
v naslednjih tobakarnah:

Južni kolodvor, na peronu.	Kustrin, Breg
Državni kolodvor.	Tenente, Gradaška ulica
Blaz, Dunajska cesta.	Velkavrh, Sv. Jakoba trg
Sever, Krakovski nasip.	Šitar, Florjanska ulica.
Plešter, Kongresni trg.	Blaznik, Stari trg.
Češark, Šelenburgova ulica	Nagode Mestni trg.
Dolenec, Prešernova ulica.	Kane, Sv. Petra cesta.
Fuchs, Marije Terezije cesta	Treo, Sv. Petra cesta.
Mrzlikar, Sodna ulica	Kušar, Sv. Petra cesta.
Šuble, Miklošičeva cesta	Podboj, Sv. Petra cesta.
Zupančič, Kolodvorska ulica	Elsner, Kopitarjeva ulica.
Pirnat, Kolodvorska ulica	Bizjak, Bohoričeva ulica.
Šenk, Resljeva cesta	Remžgar, Zelena jama
Kotnik, Šiška	Bič, Zaloška cesta.
Tivolj, na žel. prel. pri Nar. domu.	Svetek, Zaloška cesta.
Košir, Hišlerjeva ulica.	Jamšek, Tržaška cesta.
Stilene, Valvazorjev trg	Štravs, Škofja ulica
Sušnik, Rimska cesta	Zadel, Karlovska cesta.
Ušeničnik, Židovska ulica	Likar, Glince.
Kleinstejn, Jurčičev trg.	Sterkovič, Dunajska cesta
Wislak, Gosposka ulica	

Rezervni zaklad
nad pol milijona
kron

Kmetska posojilnica
Ljubljanske okolice

registrovana zadruga z neomejeno zavezo
v lastnem združnem domu v LJUBLJANI Dunajska cesta šte. 18

obrestuje hranilne vloge po čistih
4 1/2 %
brez odbitka rentnega davka
Sprejema tudi vloge na tekoči račun v zvezi s čekovnim prometom ter
jih obrestuje od dne vloge do dne dviga.

Posojuje na zemljišča po 5 1/2 %, brez amortizacije ali na amorti-
zacije po dogovoru.

Eskomptuje
trgovske menice.

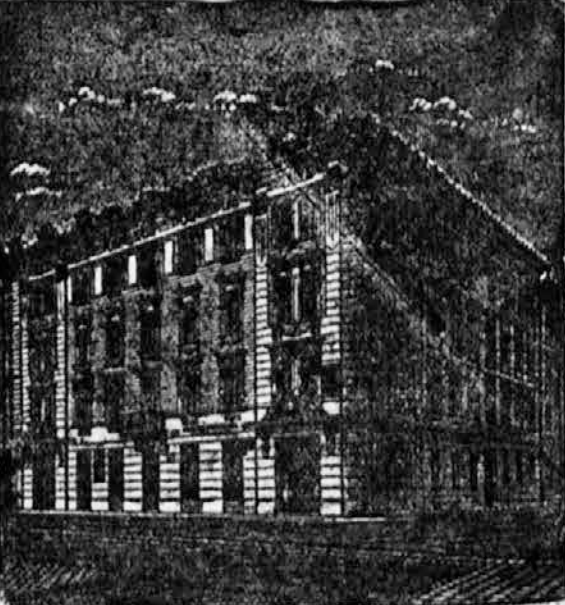
Ustanovljena
leta 1882.

Denarni promet
v letu 1910
K 100.000.000—

Eskomptuje
trgovske menice.

Ustanovljena
leta 1882.

Upravno premoženje
v letu 1910
K 20.500.000—

Telefon št. 185 interurban.

Račun
pri avstrijski pošti hranilni št. 823.406,
pri ostrijski pošti hranilni št. 19.894.

Prva kranjska drogerija, parfumerija, fotomanufaktura itd.

Anton Kanc
Ljubljana, Židovska ulica št. 1.

Del. glavnica.
K 5.000.000

Ljubljanska kreditna banka v Ljubljani. Res. fond nad
K 610.000

Stritarjeva ulica šte. 2.

Podružnice v Spljetu, Celovcu, Trstu, Sarajevu in Gorici.

Sprejema vloge na knjižice in na tekoči račun ter jih obrestuje od dne vloge po čistih 4 1/2 %